

מוסיקה

מאת חנוך רוז

מוזיאון תל-אביב, התזמורת הקאמרית הישראלית, קונצרט למנויים מס' 5, בתכניה מ" יצירות של זמזרס. הסולן: אלי חפץ - קלרינט, המנ"צח: אלהו ענבל.

מעניין כיצד באקלים הסיציר מוסיקאלי שלנו, עדיין יש משמ" עזת לאמירה הבנאלית של "אין נביא בעירי", סולנו כידוע אה"י בים, "להתחכך" בשמות מפורס" מים וביבוא מוסיקאלי פן התוך, ועקב כך מתעלמים לעתים, מה" כשרונות הטובים באמת הנמצאים אצלנו. הערב כאילו קיבלה תופ" עה זו משנה תוקף, והיא בלטה במלוא עיומה עם האפעתו המ" יחדות של אלי חפץ, נגן הקלרי" גם בתזמורת הקאמרית, שהגיש ביצוע מלא יופי של הקונצ'רטו מאת מוצרט.

התופעה הזו של התנכרות ל" אמן המעולה, הצומח עמך היור שב בתוכך, היא אחד המאפיינים של כל חברה קרתנית. והקרתנות הזו איננה נמדדת במרחק הקילור" מטרים ממה שמקובל עלינו כ" מרכזי התרבות", אלא ביחס של החברה אל האמן הנחי בתוכה. אינני בטוח אם יש מכנה-משותף כלשהוא בתחומי הכלכלה או ה" מדינה בין אנגליה, פינלנד, יר

גם הקלרינט ישייר

אליהו ענבל

טמצם כנראה בתפיסת כסאות נור" ספים. התופעה הזו, של מידת האימפוטנציה שמגלים אנשי צי" בוד בהנהלות אמנותיות של מיס" דות תרבות, וכיצד פועל המיכא" ניום הזה, המנטרל את תפקודם עלי"אף כוונותיהם הטיבות - ראייה שתוקדש לה רשימה נפ" רדת.

מכאן, שהופעתו של אלי חפץ היתה כאילו משב רוח רענן ב" יזוהם זה של האוויר. על הבמה נתגלה אמן אמיתי, נגן קלרינט שבקושי תמצא כמותו בכל הא" רץ, הממשיך לשבת עדיין בתז"

גוסלביה הולנד והזנגריה. אך ב" כל מה ששייך לחיי מוסיקה, א" לה מדינת המפורסמות כידועות לכבד את האמן הנחי בתוכן. וזו רק דוגמא אחת אפשרית מתוך דוגמאות רבות של צירופי מדי" גות אחרות.

רק לאחרונה היינו עדים ל" הופעתה של התזמורת הקאמרית הישראלית שיצאה לסיבוב הופ" עות באירופה כשהיא מתנכרת ליצירה המוסיקאלית הישראלית. הפרופיל האמיתי של התזמורת נחשף עם מנהל מוסיקאלי חסר שורשים. זה היה צפתי, משום שקשה לבוא בתביעה אל עולה חדש, שהיה פעורה בחיים שהיא טרם הספיק לחתת אותם. אבל יש מקום לתביעה שמנהל אבי נוהי יביא עמו משושים ואנסנות של רגישות אל היצירה של הסי" ביבה שבה הוא חי. לכוון את האנסנות האלה, זהו אחד מההפ" קידים המרכזיים של הנהלת ה" תזמורת. אלא שכאן טמון העיר" קץ: העידום המלא של התזמורת הקאמרית כפי שנתגלה בסיבוב הופעותיה בחו"ל, הוא לגמרי לא חמאי לבעליה, היה שייך בלע" דית לחבדי ההנהלה הציבורית של התזמורת, שאישרה את ההתנכ" רות הקרתנית הזו. כאן נתגלה הפרצוף האמיתי של אנשי ציבור (ובתוכם גם חבריינוסס נכבדים) המיפיעים כצידקנים כלפי חוץ, ובסופו של דבר כל עניינם מצ"

מורת הקאמרית, ואיננו משחק את משחקי היוקרה המקובלים. המקובל במקרה זה הוא שהסר" בים באמת, מצאים את עצמם מתנקזים לצינורות שיעדם הוא התאמרת הפילהרמונית, שהיא סמל היוקרה לנגנים. את הקוני" צ'רטו של מוצרט ניגן אלי חפץ ברגישות רבה, כשהוא שם את הדגש על יופי הצליל של הקלי" רינט ועל שמירת סגנון אחיד בניגונה. בקטעים הליריים היו מ" קומות שנדמה בהם כי גם הקלי" רינט מתחיל לשייר. חפץ גזר על עצמו משמעת כה קפדנית, עד כי לעתים היא נשמעה כקפדנית מדי. בכך שהוא ניגן את היצירה בקו אחיד ולעתים צר מדי. אך יכול" תו היורטראזיות המבריקה, ור" ישוהו לגוונים של צליל ולפיטוק מוסיקאלי, ועוד יותר - להצגת ההיסט שבמוצרט - הסכו את

הופעתו של חפץ לשיאו של ה" קונצרט. ואי אפשר שלא לציין את הליווי הנפלא שהגיש המנצח אליהו ענבל, ששכל פרט בתזמורת בלט בצורה פלסטית, כשהוא מצ" פיד לא, "לכסות" את הסולן ענבל אחד ולהבליט את היופי של הי" צירה מצד שני.

ענבל הפתיע גם בניצוח על הסימפוניה מס' 40 מאת מוצרט. יצירה זו היא אחת הקשות לפר" שנות, בגלל הקונטוציות הרבות שיש לה עם מודלים גדולים של פרשנויות. דרך הסיפול של ענבל

במכים הקטנים שביצירה, לצד הראייה הכללת של היצירה, ר" איות להערכה מלאה. הטמפים שהוא נקט בהם, שיכנעו לחלר" טין, והעובדה שחלק מהם היה שייך לבית-מדרשו של טוסקניני, אינה מפתיעה כהוא זה מוכותו של ענבל. אלא שהקוץ שבאליה היה ברמת התזמורת הקאמרית הישראלית, שאינה מאפשרת ב" לב זה להתעלות לדרגת ביצוע מרגשת של יצירה קשה זו. כלר" הקשת אמנם נענו לכל רמז של המנצח, אך קבוצת כליהנשיפה נשארה מאוחר תחת משמע. לא נשאר לנו אלא ליהנות מדרך ע" בודתו של ענבל, ולדמיין לעצמנו את התוצאה האפשרית. לו היתה על הבמה תזמורת בעלת מיומנות גבוהה.

הקונצרט נפתח בביצוע בכורה בישראל של "רמתי" מאת יוסף טל. יצירה זו הראתה שוב את כוחו של טל כאיש מקצוע מער" לה, אך הבעיות המוסיקאליות ו" הפתרונות להן, כפי שהציב ה" מלחין ביצירה זו, היו נתונות ב" תוך קלישאות מקובלות. ועל"אף חוסר המקוריות, אנהנו צריכים לקבל את הדברים כעובדה. זה מה שיש. ואת מה שיש חייבים להציג לפני הקהל, ובלבד ש" תהיה כאן בחירה על פי אמות" מידה אמנותיות ולא "חיצוניות" של מצוות שמור לי ואשמר לך. רק עם ריבוי השמעת היצירה ה" מקורית הטובה, קיים הסיכוי ש" הקהל יתחיל להתעניין ביצירה המתהווה סביבו, והנגנים, ובמיי" חד מנצחם הראשי יתחילו, אולי, להיות מעורבים בחיי היצירה הישראלית.